

Abstrakt

Práce si vytyčila prozkoumat tři různé problémy metafyziky v pozdním románu Virginie Woolfové *Vlny* a kontrastovat je s teoriemi tří myslitelů – Gillesse Deleuze, Félix Guattariho a Jacques Derridy. První kapitola se zabývá přístupem Woolfové k subjektivitě. Deleuzova a Guattariho metoda definující subjektivitu jako vedlejší produkt strojové asambláže se ukáže být obzvláště vhodnou při čtení postav v prvních čtyřech kapitolách, kde se jejich těla a „subjektivita“ formují různými způsoby. Deleuze a Guattari považují vlny z lyrických pasáží za abstraktní stroj, jehož aktualizacemi jsou asambláže postav. Nekomentují však teritorializační funkci slunečního světla, jež se ukazuje být stejně důležitou, a tedy je nutné ji analyzovat. Tato funkce koresponduje se stále vzrůstající oidipalizací postav, jež dosáhne svého vrcholu v páté kapitole románu, a která promění deterritorializovanou rhizomu v reteritorializovaný (tedy oidipalizovaný) systém signifikace.

Druhá kapitola se zabývá mechanismem teritoriálního stroje Slunce, obzvláště tím, jak redukuje rhizomu v centralizovaný systém, jehož centrum se dá považovat přes Derridovu teorii struktury za hru suplementarity. Percival se stává tímto (ne)centrem signifikující struktury. Centrum musí být rozpoznáno jako suplementární znak, který limituje nekonečnou hru struktury. Percivalův status je potvrzen třemi způsoby: je mýtem, který nemůže být *arché*, je suplementárním znakem a transcendentální iluze jeho přítomnosti musí být afirmována. Percivalova smrt vyvolává různé reakce ve třech postavách, jež ji vyprávějí. Reakce Rhody, Bernarda a Nevilla je srovnána s Louisovou netečností.

Třetí kapitola analyzuje znaky a styl *Vln*. Deleuzova klasifikace znaků je aplikována na román a ukazuje se, že lze nalézt všechny tři základní typy znaků – mondénní znaky, znaky lásky a smyslové znaky. Pro rozvinutí čtvrtého typu, znaků umění, je třeba projít učením. Bernard toto

učení během románu podstupuje s větším či menším úspěchem, ale dokončuje jej až v poslední kapitole. Woolfová myslí znaky umění poněkud radikálněji než Deleuze. Když zapadne Slunce a teritoriální stroj přestane pracovat, Bernard udělá poslední krok a vydá se po linii útěku k deterritorializaci. Ztratí své já, což mu umožní vidět svět v esenci jako absolutní diferenci. Toto je však možné pouze proto, že Bernardovo fungování jakožto asambláž reprezentuje taktéž produkci literárního stroje. Je tedy součástí esence, výstředné Hledisko, jež dodává rozdílné perspektivy na objekty. Kapitola končí krátkou diskuzí o stylu románu a jeho vztahu k rytmu